

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

від 18 грудня 2018 року № 32-5

м. Київ

Про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету Державним агентством з питань електронного урядування України на електронне урядування та Національну програму інформатизації

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України “Про Рахункову палату” розглянуто Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету Державним агентством з питань електронного урядування України на електронне урядування та Національну програму інформатизації.

За результатами розгляду Рахункова палата

ВСТАНОВИЛА:

1. У період, що підлягав аудиту, за бюджетною програмою "Електронне урядування та Національна програма інформатизації" Державним агентством з питань електронного урядування України як відповідальним виконавцем бюджетної програми та державним підприємством "Державний центр інформаційних ресурсів України" як одержувачем бюджетних коштів **неефективно** використано **83,7 млн грн**, у тому числі нерезультативно – 14,3 млн грн, непродуктивно – 64,1 млн грн, неекономно – 5,3 млн гривень. Із 83,7 млн грн бюджетних коштів **38,4 млн грн (46 відс.) використано непродуктивно**, оскільки система електронної взаємодії державних інформаційних ресурсів не функціонувала за призначенням.

2. **Нецільове використання** бюджетних коштів державним підприємством "Державний центр інформаційних ресурсів України" становило **1,1 млн гривень**.

3. У результаті **незаконних управлінських рішень** керівництва:

Державного агентства з питань електронного урядування України (Риженко О. В.) **8,3 млн грн** використано за **договорами**, укладеними з **порушенням** вимог законодавства про публічні закупівлі;

державного підприємства "Державний центр інформаційних ресурсів

України" (Тертичний О. С.) **не передано авторських майнових прав** на об'єкти інтелектуальної власності замовнику, отже, є **ризик втрати прав власності на об'єкти інтелектуальної власності загальною вартістю 38,0 млн грн; 17,1 млн грн** використано за договорами, укладеними з порушенням вимог законодавства про державні (публічні) закупівлі.

4. Внаслідок **неефективного управління** бюджетними коштами не використано **5,8 млн грн**, з яких Мінрегіоном у 2015 році – **0,2 млн грн**, Господарсько-фінансовим департаментом Секретаріату Кабінету Міністрів України у 2017 році – **5,6 млн гривень**.

5. Законодавством України здебільшого врегульовано організаційні та нормативно-правові засади виконання **Національної програми інформатизації**. Однак ініційовані Державним агентством з питань електронного урядування України заходи з розвитку електронного урядування не стали відповідними завданнями (проектами) Національної програми інформатизації, не затверджувалися Верховною Радою України і виконувалися **незалежно від вимог Закону України "Про Національну програму інформатизації"** від 04.02.1998 № 74/98-ВР.

6. Діяльність Державного агентства з питань електронного урядування України не відповідає його статусу, а безпосереднє підпорядкування Кабінету Міністрів України не узгоджується із законодавчо визначеною організацією системи центральних органів виконавчої влади.

7. Безсистемне затвердження Кабінетом Міністрів України з ініціативи Державного агентства з питань електронного урядування України нормативно-правових актів, що стосуються електронного урядування, призвело до невідповідностей у цих актах. Як наслідок, потребують **невідкладного урегулювання** норми **Порядку використання коштів**, передбачених у державному бюджеті за програмою "Електронне урядування та Національна програма інформатизації", затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.03.2012 № 236, щодо **скасування посилання** на нечинне **Положення** про систему електронної взаємодії органів виконавчої влади, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2012 № **670**, а також **приведення у відповідність із Положенням** про електронну взаємодію державних електронних інформаційних ресурсів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 08.09.2016 № **606**, повноважень адміністратора системи електронної взаємодії державних інформаційних ресурсів.

8. Протягом **2015–9 місяців 2018 року** Мінрегіон, Господарсько-фінансовий департамент Секретаріату Кабінету Міністрів України та Державне агентство з питань електронного урядування України не забезпечили **обґрунтованого планування коштів** за бюджетною програмою "Електронне урядування та Національна програма інформатизації" та **ефективного управління** ними.

9. **Планування видатків** на реалізацію бюджетної програми Мінрегіоном на 2015–2016 роки та Господарсько-фінансовим департаментом Секретаріату Кабінету Міністрів України на 2017–2018 роки здійснювалося з численними порушеннями бюджетного законодавства.

Показники бюджетних запитів за бюджетними програмами за КПКВК 2753030 і КПКВК 0416030 жодними економічними розрахунками не обґрунтовано. **Мінрегіон та Господарсько-фінансовий департамент Секретаріату Кабінету Міністрів України як головні розпорядники бюджетних коштів не володіли інформацією про стан виконання напрямів використання коштів за бюджетною програмою та не вживали заходів щодо її отримання.**

10. У 2017–2018 роках Державним агентством з питань електронного урядування України не вжито заходів щодо використання **200,5 млн грн бюджетних коштів**, передбачених йому за бюджетною програмою. У результаті кошти передано іншим державним органам без відповідних розрахунків і обґрунтувань згідно з розпорядженнями Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 № 462-р "Про передачу деяких бюджетних призначень, передбачених для Державного агентства з питань електронного урядування у 2017 році" та від 20.06.2018 № 421-р "Про передачу деяких бюджетних призначень, передбачених для Державного агентства з питань електронного урядування у 2018 році", підготовленими Державним агентством з питань електронного урядування України з порушенням пункту **5 Порядку передачі бюджетних призначень**, перерозподілу видатків бюджету і надання кредитів з бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2011 № 18.

11. У порушення пункту **4 Порядку використання коштів**, передбачених у державному бюджеті за програмою "Електронне урядування та Національна програма інформатизації", затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.03.2012 № 236, Державним агентством з питань електронного урядування України використано **115,7 млн грн за відсутності у тематичних планах** за бюджетною програмою "Електронне урядування та Національна програма інформатизації" на 2015–2018 роки **відповідних заходів** бюджетної програми на цю суму.

12. Державні замовники не подавали Державному агентству з питань електронного урядування України (генеральному державному замовнику Національної програми інформатизації) **інформаційні звіти** за 2017 рік про стан виконання завдань (проектів) інформатизації загальною вартістю **19,2 млн грн** та копії звітів про виконання паспорта бюджетної програми з інформатизації, що є порушенням вимог пункту **17 Положення** про формування та виконання Національної програми інформатизації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.08.1998 № 1352. При цьому Державним агентством з питань електронного урядування України не вжито заходів для їх отримання.

13. У порушення пункту **6 Порядку** формування і виконання замовлення на проведення фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень та виконання науково-технічних (експериментальних) розробок за рахунок коштів державного бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 № **1084** (чинний до 31.03.2018), **Мінрегіоном та Господарсько-фінансовим департаментом Секретаріату Кабінету Міністрів України** як головними розпорядниками бюджетних коштів

не затверджувалася тематика прикладних наукових досліджень за бюджетною програмою, внаслідок чого **19,7 млн грн** бюджетних коштів **використано** на виконання науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт з **недотриманням механізму формування і виконання замовлення** на проведення фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень, передбаченого зазначеним Порядком.

14. Визначення Кабінетом Міністрів України **збиткового** державного підприємства "**Державний центр інформаційних ресурсів України**" **одержувачем** бюджетних коштів та **адміністратором** систем (порталу, реєстру) відповідно до Положення про систему електронної взаємодії органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2012 № 670, Положення про електронну взаємодію державних електронних інформаційних ресурсів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.09.2016 № 606, Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.10.2015 № 835, Положення про Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.03.2004 № 326, Регламенту організації взаємодії органів виконавчої влади в електронній формі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 55 від 17.01.2018, призвело до **утримання** цього підприємства за **рахунок коштів державного бюджету**. Крім того, Державним агентством з питань електронного урядування України як органом управління **не здійснювалися** заходи щодо **ефективного управління** підприємством.

15. Здебільшого причина виявлених аудитом порушень при використанні бюджетних коштів за бюджетною програмою "Електронне урядування та Національна програма інформатизації" – **відсутність у порушення частини третьої статті 26 Бюджетного кодексу** України від 08.07.2010 № 2456-VI системи **внутрішнього контролю** в Державному агентстві з питань електронного урядування України та **підрозділу внутрішнього аудиту** в **Господарсько-фінансовому департаменті** Секретаріату Кабінету Міністрів України і в Секретаріаті Кабінету Міністрів України, а також **недієздатність** системи **внутрішнього аудиту** в **Мінрегіоні** та в Державному агентстві з питань електронного урядування України.

16. Під час аудиту державне підприємство "**Державний центр інформаційних ресурсів України**" не надало контрольній групі Рахункової палати значну кількість **документів** фінансового, технічного та організаційного характеру, що створило перешкоди у роботі посадових осіб апарату Рахункової палати. Як наслідок, аудитом **ідентифіковано** значні **ризики невиявлення фактів** неефективного використання бюджетних коштів державним підприємством "**Державний центр інформаційних ресурсів України**" та незаконних управлінських рішень його керівництва.

За результатами обговорення та на підставі викладеного Рахункова палата

В И Р І Ш И Л А:

1. Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету Державним агентством з питань електронного урядування України на електронне урядування та Національну програму інформатизації затвердити.

2. Про результати аудиту поінформувати **Верховну Раду України**.

3. Рішення Рахункової палати і Звіт про результати аудиту надіслати **Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку**.

4. Відомості про результати аудиту у формі рішення Рахункової палати надіслати **Кабінету Міністрів України** та рекомендувати:

- вжити заходів щодо виконання вимог Закону України "Про Національну програму інформатизації" від 04.02.1998 № 74/98-ВР;

- привести статус Державного агентства з питань електронного урядування України у відповідність із вимогами статті 17 Закону України "Про центральні органи виконавчої влади" від 17.03.2011 № 3166-VI, враховуючи, що до сфери його управління належить тільки одне підприємство, а більшість функцій агентства спрямована на забезпечення надання послуг, у тому числі щодо відкритих даних та електронної ідентифікації.

5. Рішення Рахункової палати і Звіт про результати аудиту надіслати **Державному агентству з питань електронного урядування України** і рекомендувати:

- розробити і надати на розгляд Кабінету Міністрів України зміни до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті за програмою "Електронне урядування та Національна програма інформатизації", затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.03.2012 № 236, у частині виключення посилання на нечинне Положення про систему електронної взаємодії органів виконавчої влади, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2012 № 670, та включення посилання на Регламент організації взаємодії органів виконавчої влади в електронній формі, затверджений постановою Кабінету Міністрів України № 55 від 17.01.2018;

- розробити і надати на розгляд Кабінету Міністрів України зміни до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті за програмою "Електронне урядування та Національна програма інформатизації", затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.03.2012 № 236, у частині виключення повноважень адміністратора системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів щодо створення системи, які не відповідають повноваженням адміністратора системи, визначеним у Положенні про електронну взаємодію державних електронних інформаційних ресурсів, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 08.09.2016 № 606;

- розглянути питання доцільності позбавлення державного підприємства "Державний центр інформаційних ресурсів України" статусу одержувача

бюджетних коштів і запровадження натомість системи оплати послуг з адміністрування за господарськими договорами;

- забезпечити внутрішній контроль за ефективним і цільовим використанням бюджетних коштів на електронне урядування та Національну програму інформатизації;

- вжити заходів щодо усунення виявлених порушень під час використання бюджетних коштів і притягнення до відповідальності винних у цьому посадових осіб.

6. Рішення Рахункової палати надіслати **Міністерству фінансів України** та запропонувати розглянути можливість внесення змін до економічної класифікації видатків бюджету, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 14.01.2011 № 11 "Про бюджетну класифікацію", у частині забезпечення обліку видатків на інформатизацію за відповідними кодами економічної класифікації видатків.

7. Повідомити **Генеральну прокуратуру України** про виявлені під час здійснення аудиту ознаки кримінального правопорушення.

8. Оприлюднити рішення Рахункової палати, результати його розгляду об'єктами контролю та Звіт на офіційному веб-сайті Рахункової палати; доручити члену Рахункової палати Яремчуку І. М. представляти позицію Рахункової палати за результатами цього аудиту у Верховній Раді України та інших державних органах.

9. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Яремчука І. М.

Голова Рахункової палати

В. В. Пацкан